

esse i bindende retlig regulering af de mellemstatslige relationer i lighed med de nævnte lande at afgive den omhandlede erklæring.

Det kan på nuværende tidspunkt ikke antages, at Danmark vil optræde som opsendende stat i art. 1's forstand og derved risikere at ifalde erstatningsansvar. Danmark vil derimod kunne ifalde erstatningsansvar som medlem af en mellemstatslig organisation, jfr. art. 22.

Danmark har den 3. maj 1975 undertegnet den konvention, ved hvilken Den europæiske Rumfartsorganisation ESA (European Space Agency) stiftedes, og ratifikation ventes at ske inden udløbet af 1977. ESA har den 25. juni 1975 besluttet at afgive erklæring i overensstemmelse med art. 22 om at ville respektere pligter og rettigheder i henhold til konventionen og samtidig bemyndiget organisationens generalsekretær til, når de nødvendige forudsætninger er til stede, at afgive sådan erklæring.

Når ESA-konventionen og ansvarskonventionen træder i kraft for Danmarks vedkommende, og ESA's erklæring har fået bindende virkning, er der således mulighed for, at Danmark ifalder det i art. 22 omtalte accessoriske ansvar. I denne forbindelse bør nævnes, at ESA's råd for tiden behandler et resolutionsforslag vedrørende den indbyrdes regres for erstatning, der som følge af skade forårsaget af ESA's rumprogram er betalt af ESA eller en medlemsstat. Sådan erstatning skal ifølge forslaget fordeles mellem deltagerne i det pågældende program i forhold til deres økonomiske bidrag til programmet.

Danmark er endvidere medlem af telesatellitororganisationen INTELSAT. Denne organisation har ikke truffet beslutning om, hvorvidt den agter at afgive erklæring i overensstemmelse med ansvarskonventionens art. 22.

Som det vil ses, medfører en dansk ratifikation af ansvarskonventionen ingen umiddelbare udgifter for Danmark. Som nævnt kan det imidlertid ikke udelukkes, at Danmark som medlem af en international rumfartsorganisation vil kunne pådrage sig et accessorisk erstatningsansvar, om hvis størrelse det selvsagt på forhånd ikke er muligt at udtale sig.

En dansk ratifikation af konventionen har ingen administrative konsekvenser for stat eller kommune.

B. Registreringskonventionen.

1. Konventionens forhistorie.

Den 20. december 1961 opfordrede FN's generalforsamling ved resolution 1721 B (XVI) stater, der sendte rumgenstande ud i det ydre rum, til at ind-

berette opsendelsen til FN med henblik på registrering.

Konventionen af 27. januar 1967 om det ydre rum forudsætter i art. 8, at en stat, der sender rumgenstande ud i det ydre rum, foretager registrering af genstandene i et nationalt register.

I FN's komité til fredelig udnyttelse af rummet har spørgsmålet om registrering været behandlet siden 1968 og registreringskonventionen bygger på et fransk-canadisk udkast, der fremlagdes i 1972.

Under forhandlingerne var der uenighed om, hvorvidt mærkning af rumgenstande skulle være tvungen eller frivillig. Først i 1974 nåedes et kompromis herom, se nærmere konventionens art. 5. Konventionsteksten godkendtes af FN's generalforsamling den 12. november 1974 ved resolution 3235 (XXIX).

2. Konventionens indhold.

Konventionen består af præambel og 12 artikler.

Art. 1 indeholder definitioner.

- 2 omhandler det nationale register.

- 3 - 5 omhandler FN's register.

- 6 omhandler den situation, at konventionen ikke har ført til identifikation af en skadevoldende rumgenstand.

- 7 handler om konventionens anvendelse på internationale organisationer.

- 8 - 12 omhandler tiltræden af konventionen, ændringer i konventionen, opsigelse af konventionen samt konventionens sprog og deponering.

Konventionen hænger nøje sammen med ansvarskonventionen af 29. marts 1972, idet dens *formål*, som det fremgår af præambelen primært er at lette den for fremsættelse af erstatningskrav nødvendige identifikation af skadevolder.

Art 1 definerer opsendende stat på samme måde som sket i ansvarskonventionen og endvidere defineres udtrykket registrerende stat. Det lykkedes ikke i tiden fra ansvarskonventionens godkendelse til registreringskonventionens færdiggørelse at nå til enighed om en definition af udtrykket »rumgenstand«, hvorfor man i art. 1 (b) henholder sig til ansvarskonventionens formulering.

Ifølge art 2 skal en opsendende stat registrere den opsendte rumgenstand ved at indføre den i et register, som staten har pligt til at oprette. Spørgsmålet om hvilke oplysninger, der skal fremgå af registret, afgøres af vedkommende stat selv, jfr. art. 2, stk. 3.

Dersom flere stater sammen opsender en rumgenstand, skal de aftale, hvilken af dem der i rela-